

ข้อกำหนดโครงการ (Terms of Reference)

โครงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของเสาวรสหวานบนพื้นที่สูง

โครงการย่อยที่ 2 : การศึกษาสถานการณ์การแข่งขันของผลิตผลเสาวรสหวาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1. หลักการและเหตุผล

มูลนิธิโครงการหลวงได้ให้ความสำคัญพัฒนาภาคท่องเที่ยวอุปทานของสินค้าเกษตรโครงการหลวง โดยเฉพาะในเรื่องความสด ความปลอดภัย และคุณภาพของสินค้า ทำให้สินค้าพืชผักและผลไม้ของมูลนิธิโครงการหลวงได้รับความเชื่อถือและเป็นต้นแบบที่สำคัญในกระบวนการผลิตพืชผักและผลไม้ปลอดภัย และมีช่องทางการตลาดในรูปของช่องทางการตลาดสมัยใหม่

เสาวรสหวาน (Passion fruit) เป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของพื้นที่สูง โดยมูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรบนพื้นที่สูงปลูกเสาวรสหวานพันธุ์ เบอร์ 2 ในระบบ GAP เพื่อสร้างรายได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 และในปี พ.ศ. 2560 ได้เปลี่ยนเป็นพันธุ์ RPF No.1 พันธุ์โทง และพันธุ์เหลืองหวาน ปัจจุบันมีเกษตรกรจำนวน 971 ราย มีพื้นที่ปลูก 1,490 ไร่ ในพื้นที่ 30 แห่ง ได้แก่ ขุนวาง แม่สะป๊อก แม่แฮ ท่งหลวง ท่งเริง ปางตะ แม่แพะ ม่อนเงาะ แม่สาใหม่ แม่หลอด วัดจันทร์ ดินตก ป่าเมียง แม่ทาเหนือ เลอตอ แม่โถ แม่ล่าน้อย แม่สะเรียง พระบาทห้วยต้ม ปังคำ หมอกจ๋าม สะโง๊ะ ห้วยแล้ง ห้วยน้ำขุ่น ห้วยน้ำริน ห้วยโป่ง ขุนแปะ ห้วยส้มป่อย อินทนนท์ และปางอ้ง โดยในปี พ.ศ. 2560-2562 มีปริมาณผลผลิตรวม 624.5, 809.9 และ 565.9 ตัน มูลค่า 28.25, 32.30 และ 19.29 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี พ.ศ. 2562 ยังไม่สิ้นสุดฤดูกาลปลูก)

สำหรับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (สวพส.) เริ่มส่งเสริมการปลูกเสาวรสดังแต่ปี พ.ศ. 2551 ปัจจุบันมีเกษตรกรจำนวน 513 ราย พื้นที่ปลูก 907 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 28 แห่ง ได้แก่ ห้วยเป้า ป่าแป๊ ผาแตก แม่มะลอ วาวี ห้วยก้างปลา แม่สอง สบเมย แม่สามแลบ สบโขง ผาผึ้ง-ศรีคีรีรักษ์ พบพระ ถ้ำเวียงแก ปางยาง สะเนียน โป่งคำ แม่จริม บ่อเกลือ ขุนสถาน น้ำเค็ม น้ำแบ่ง น้ำแขวง แม่แฮหลวง ขุนตื้นน้อย ฝิปานเหนือ แม่ระมิดหลวง ห้วยแห้ง และพื้นที่รักษน้ำ โดยแหล่งปลูกเสาวรสหลักของ สวพส. คือพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวินและลุ่มน้ำน่าน โดยในปี พ.ศ. 2560-2562 มีปริมาณผลผลิตรวม 323.1, 554.1 และ 449.5 ตัน มูลค่า 9.43, 14.11 และ 9.85 ล้านบาท (ปี 2562 ยังไม่สิ้นสุดฤดูกาลปลูก) ตามลำดับ เสาวรสจึงเป็นไม้ผลที่มีศักยภาพทางการตลาดของพื้นที่สูง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการแข่งขันสินค้าเสาวรสในตลาดค่อนข้างสูง เนื่องจากเสาวรสบางพันธุ์สามารถปลูกได้ในพื้นที่ราบและเริ่มมีการนำเข้าจากต่างประเทศ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การแข่งขันเสาวรสในตลาด และวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเสาวรสของพื้นที่สูง ทั้งด้านฤดูกาลผลิต ปริมาณ คุณภาพผลผลิต รวมถึงคุณสมบัติพิเศษอื่น เพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและการตลาดของเสาวรสบนพื้นที่สูงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การผลิตและการตลาดของผลิตผลเสาวรสในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ รวมถึงความสามารถในการแข่งขันของเสาวรสจากพื้นที่สูง
- 2.2 เพื่อเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและการตลาดเสาวรสของพื้นที่สูง

3. เป้าหมายของโครงการ

มูลนิธิโครงการหลวงและ สวพส. สามารถพัฒนาศักยภาพการผลิตเสาวรสและแข่งขันกับสินค้าในตลาดได้

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มูลนิธิโครงการหลวงและ สวพส. มีแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต การตลาด และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้เสาวรสบนพื้นที่สูงสามารถแข่งขันกับสินค้าในประเทศและต่างประเทศได้

5. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

5.1 ผลผลิต (Output)

- 1) ข้อมูลการผลิตและการตลาดของเสาวรสภายในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ
- 2) ข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและการตลาดของเสาวรสบนพื้นที่สูง

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

มูลนิธิโครงการหลวงและ สวพส. มีแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต การตลาด เพื่อพัฒนาให้เสาวรสของพื้นที่สูงสามารถแข่งขันกับสินค้าในประเทศและต่างประเทศได้

6. การวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

6.1 ตัวชี้วัดผลผลิต

แนวทางหรือกลยุทธ์การผลิตและการตลาดของเสาวรสหวานบนพื้นที่สูง อย่างน้อย 1 แนวทาง

6.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์

มูลนิธิโครงการหลวงและ สวพส. มีแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต การตลาดเสาวรส เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสินค้าในประเทศและต่างประเทศได้ อย่างน้อย 1 แนวทาง

7. ขอบเขตโดยละเอียดของงาน

7.1 พื้นที่การศึกษา

พื้นที่ดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง และ สวพส. แหล่งตลาดเสาวรสในระดับต่างๆ ทั้งตลาดรวบรวมผลผลิตผล ตลาดค้าส่ง และตลาดค้าปลีก

7.2 ขอบเขตการศึกษา

1) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตและการตลาดเสาวรสของพื้นที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งในประเทศและต่างประเทศ ในเรื่องปริมาณ คุณภาพของผลผลิตเสาวรส ความต้องการของคณกลางทางการตลาดในระดับต่างๆ ทั้งตลาดรวบรวม ตลาดขายส่ง ตลาดขายปลีก ตลาดส่งออก ตลอดจนตลาดของผลิตภัณฑ์แปรรูปเสาวรส

2) เสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตและตลาดเสาวรสบนพื้นที่สูง

7.3 วิธีการศึกษา

ผู้รับทุนเป็นผู้กำหนดวิธีการศึกษา

8. งบประมาณ

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

9. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ 360 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญา

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม (วัน)											
	30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	360
1. เสนอรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report)	↔											
2. เสนอรายงานความก้าวหน้า (Progress Report)					↔							
3. เสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report)									↔			
4. เสนอรายงานผลการวิจัยฉบับ สมบูรณ์ (Final Report)												↔

10. การเสนอผลการศึกษา

- 10.1 การเสนอรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) จำนวน 10 เล่ม กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ การตรวจเอกสาร วิธีวิจัยโดยละเอียดพร้อมเอกสารอ้างอิง ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการวิจัย งบประมาณในการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้น พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน 1 ชุด
- 10.2 การเสนอรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) จำนวน 10 เล่ม กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา 150 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมจากรายงานการศึกษาเบื้องต้น ความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการที่ผ่านไปตามแผนการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และรายงานการเงิน พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน 1 ชุด
- 10.3 การเสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) จำนวน 10 เล่ม กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา 240 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย บทสรุปสำหรับผู้บริหาร Executive Summary บทคัดย่อ Abstract บทนำ วัตถุประสงค์ การตรวจเอกสาร ขอบเขตการดำเนินงาน วิธีวิจัย สถานที่ดำเนินการวิจัย ผลการศึกษาวิจัยตลอดโครงการ ตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดโครงการ สรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ เอกสารอ้างอิง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค (ถ้ามี) ในการดำเนินงาน และรายงานการเงิน พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน 1 ชุด
- 10.4 การเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา 300 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ทั้งนี้รายงานฉบับสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วย
- (1) เอกสารฉบับที่ 1 รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่ได้ปรับแก้ไขจาก Draft Final Report โดยยึดถือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการกำกับและติดตามผลโครงการวิจัย จัดพิมพ์เป็นภาษาไทย จำนวน 20 เล่ม
 - (2) เอกสารฉบับที่ 2 รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร และ Executive Summary ที่พิมพ์อยู่ในเล่มเดียวกัน มีรายละเอียดเบื้องต้นประกอบด้วย ความเป็นมาของโครงการและวัตถุประสงค์ ประมวลผล การวิจัยแยกตามวัตถุประสงค์ตลอดโครงการ บทสรุปและข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานวิจัยต่อไป (ถ้ามี) จำนวน 20 เล่ม

- (3) ซีดีบันทึกรายงานฉบับสมบูรณ์ ที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word และ Adobe Acrobat จำนวน 5 ชุด

11. ระยะเวลาการจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

การจ่ายเงิน แบ่งออกเป็นงวดๆ ดังนี้

- งวดที่ 1** เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้าเปอร์เซ็นต์) ของเงินทุนการวิจัย โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ 5 (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อผู้รับจ้างได้ลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว
- งวดที่ 2** เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 30 (สามสิบเปอร์เซ็นต์) ของเงินทุนอุดหนุนการวิจัย โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ 5 (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อนักวิจัยได้จัดส่งรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) และคณะกรรมการกำกับและติดตามผลโครงการวิจัยได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว
- งวดที่ 3** เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์) ของเงินทุนการวิจัย โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ 5 (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อนักวิจัยได้จัดส่งรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) และคณะกรรมการกำกับและติดตามผลโครงการวิจัยได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว
- งวดที่ 4** เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 20 (ยี่สิบเปอร์เซ็นต์) ของเงินทุนการวิจัย โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ 5 (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อนักวิจัยได้จัดส่ง “ร่าง” รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) และคณะกรรมการกำกับและติดตามผลโครงการวิจัยได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว
- งวดสุดท้าย** เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ 10 (สิบเปอร์เซ็นต์) ของเงินทุนการวิจัย โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ 5 (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อนักวิจัยได้จัดส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report) และคณะกรรมการกำกับและติดตามผลโครงการวิจัยได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว
- การจ่ายคืนเงินประกันผลงาน สถาบันจะคืนเงินประกันผลงานภายใน 45 วัน นับแต่การจ่ายเงินงวดสุดท้าย

12. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

13. ผู้ศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติขั้นต้น ดังนี้

- 13.1 หัวหน้าโครงการต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก และมีผลงานการวิจัยและการดำเนินโครงการทางด้านการตลาด เศรษฐศาสตร์ และมีประสบการณ์การศึกษาวิจัยด้านการตลาดไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 13.2 คณะทำงานจะต้องเคยปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาวิจัย สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางด้านการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 13.3 เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาภาครัฐ หรือเป็นธุรกิจเอกชนที่เป็นนิติบุคคล

14. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

ให้ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบฟอร์มที่สถาบันกำหนด จำนวน 5 ชุด ส่งถึงผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) 65 หมู่ 1 ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 0-5332-8496-98 โทรสาร 0-5332-8494

15. การแจ้งผลการพิจารณา

การพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full proposal) จะดำเนินการโดยคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยที่แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) โดยพิจารณาจากความสอดคล้องและความครบถ้วนตามข้อกำหนดโครงการ (Terms of Reference, TOR) รวมถึงสาระทางวิชาการและความเป็นไปได้ของวิธีการศึกษา นอกจากนี้ยังพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ (ผลลัพธ์และตัวชี้วัด) ของโครงการวิจัยที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนตามพันธกิจของสถาบัน

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการวิจัยอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมจากหัวหน้าโครงการ รวมทั้งเจรจาต่อรองงบประมาณวิจัยตามความเหมาะสมหรือ แจ้งปฏิเสธการรับข้อเสนอโครงการวิจัยก็ได้

ภายหลังได้มีการตกลงรับข้อเสนอโครงการวิจัยแล้ว สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจะแจ้งนัดหมายหัวหน้าโครงการวิจัยผ่านหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดของนักวิจัย เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป โดยสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อเสนอโครงการวิจัยเพิ่มเติมในลักษณะที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สถาบัน
